

Številka: 030-1/24
Datum: 12. 6. 2025

Javna obravnava

SPREMEMBA UREDITVE VOLILNIH ENOT ZA VOLITVE V OBČINSKI SVET

Občinski svet Občine Sodražica se je seznanil z neskladjem z ustavo na področju enakosti volilne pravice pri ureditvi volilnih enot za občinski svet. Na predlog komisije za preučitev ureditve volilnih enot za volitve v občinski svet Občine Sodražica je na 14. redni seji, 11. 6. 2025, sprejel rešitev, ki predvideva razširitev občinskega sveta na 10 članov ter določitev 4 volilnih enot, v katerih se voli po 3 oz. po 2 člana občinskega sveta kot izhaja iz tabele 2.

Predlog rešitve (tabela 2):

VE	Naselja	Število mandatov VE	Štev. preb.	Odstopanje
1. VE	Gora, Globel, Podklanec, Kotel, Novi Pot, Brlog – del, Žimarice	3 svetnika	687	+ 0,4 %
2. VE	Sodražica – jug: Jelovec, Hosta, Na Pesek, Krmusnice, Zavrti. Cesta Majde Šilc., Podgorska, Cesta Notranjskega odreda. – levi del	2 svetnika	459	+ 0,5 %
3. VE	Sodražica – sever: Trg 25. maja, Prvomajska, Strmca, Zavoda, Slemenska, Kurirska, Cesta Notranjskega odreda – desni del	2 svetnika	437	- 4,2 %
4. VE	Vinice, Male Vinice, Lipovšica, Ravni Dol, Nova Štifa, Zamostec, Zapotok, Travna gora, Sinovica, Preska	3 svetnik	703	+ 2,5 %

Obrazložitev:

Ministrstvo za javno upravo (MJU) je v začetku lanskega leta več kot 60 slovenskih občin seznanilo z morebitnim neskladjem z ustavo (načelo enakosti volilne pravice) pri ureditvi volilnih enot za volitve v občinski svet. Takšno obvestilo je prejela tudi Občina Sodražica, v katerem ministrstvo seznanja s pravnimi podlagami, zlasti z odločbami ustavnega sodišča, ki je v več primerih glede ureditve volilnih enot pri lokalnih ter tudi pri parlamentarnih volitvah spoznalo neskladje, in posledično odredilo korekcijo.

Obstoječe stanje (tabela1):

VE	Naselja (število preb/štev. volilcev)	Število mandatov VE	Štev. preb.	Odstopanje	Štev. volilcev	Odstopanje
1. VE	Global (122/95), Podklanec (109/91), Kotel (5/5), Novi Pot (11/6), Brlog – del (2/2).	1 svetnik	249	-1,5%	199	0
2. VE	Žimarice (295/223)	1 svetnik	295	+ 16,6 %	218	+ 9,5 %
3. VE	Petrinci (38/28), Kračali (35/31), Kržeti (48/42), Janeži (14/10), Betonovo (7/6)	1 svetnik	142	- 43,8 %	117	- 41,2 %
4. VE	Sodražica (846/659), Jelovec (50/39)	3 svetniki	896	+ 18 %	694	+ 16,2 %
5. VE	Vinice (103/90), Male Vinice (19/15), Lipovšica (57/43), Ravni Dol (44/27), Nova Štifta (9/7), Travná gora (23/23)	1 svetnik	255	+ 0,8 %	205	+ 3 %
6. VE	Zapotok (163/149)	1 svetnik	163	- 35,5 %	149	- 25 %
7. VE	Zamostec (260/190), Preska (8/8), Sinovica (17/14)	1 svetnik	285	+ 12,6 %	212	+ 6,5 %

Občina Sodražica ima z veljavnimi ustanovnimi predpisi določeno 9 članov občinskega sveta, ki se jih po večinskem sistemu voli v 7 volilnih enotah (tabela 1). V 6 enotah se voli po enega, v eni pa po tri svetnike. Iz navedenega izhaja, da zaradi demografskih sprememb pri ureditvi volilnih enot za volitve v občinski svet kot ga določa veljavni predpisi Občine Sodražica prihaja pri posameznih enotah do neskladja glede enakosti volilne pravice. Slednja je določena in varovana z Ustavo RS, ki opredeljuje volilno pravico kot enako in splošno. Enakost volilne pravice se izkazuje s tem, da enega funkcionarja, v konkretnem primeru

svetnika, voli vsaj približno enako število volilcev. Iz obvestila izhaja, da je v dveh primerih (Gora in Sodražica) prišlo do tolikšnega odstopanja še sprejemljivega okvirja števila volilcev, da MJU napotuje k korekciji veljavne ureditve.

Občina je v skladu s pozivom pristopila k preučitvi obstoječega stanja oz. veljavne ureditve, zato je župan imenoval delovno komisijo. Ta se je v obdobju enega leta sestala kar na 6 sejah, na katerih se je seznanila z obstoječim stanjem, ga preučila in ugotovila odstopanje pri nekaterih od volilnih enot. Komisija je obravnavala več različnih možnih rešitev ter se na koncu odločila za predlog rešitve preoblikovanja v 4 volilne enote, v katerih naj bi se volilo po 2 ali po 3 svetnike, sam občinski svet pa naj bi se povečal na 10 članov. Dosedanja ureditev je sicer dobra z vidika zagotavljanja zastopanosti različnih območij občine, žal pa je v nekaterih od volilnih enot preveliko ali premajhno število volilcev oz. prebivalcev, ki volijo predstavnika v občinski svet. Zato je veljavna ureditev v delu neskladna z ustavo, ki zagotavlja enakost volilne pravice. Predlagana rešitev (tabela 2) nasprotno zasleduje korekcijo neskladja, saj se le-to giblje znotraj 5 % okvirja odstopanja, kar predstavlja idealno rešitev z vidika zagotavljanja enakosti volilne pravice, nasprotno pa do določene mere še zagotavlja razpršitev delitve članov občinskega sveta enakomerno po celotni občine, čeprav po večjih območjih kot do sedaj.